

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Effectus Tuitionis erat, Confirmatio canonum. Cur eam ab
Imperatoribus Synodi Occumenicae postulaverint, non autem à Regibus
Francorum. A Regum nostrorum sollicitudine pendet ecclesiasticorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ab iis retinendum quàm Pontificis Maximi quondam titulus ab Imperatoribus Romanis conservatus fuerit, quem unà cum Imperio adipiscebantur, donec Gratiani pietas superstitionem profanæ vocis exosa, pontificium amictum & Pontificis appellationem constanter repulit. Existimabit fortè aliquis hoc à me datum summæ Clodovei pietati, & gloriosissimis triumphis quos de hæresi devicta reportavit, ut Defensorem fidei scholastico more nuncupaverim. Sed velim intelligat id arbitrato meo à me factum non esse, quia potiùs id è verbis Remigij Episcopi Remensis, qui salutaribus aquis Regem lustraverat, à me petitur. Claudium, alienæ parocciæ hominem, in Presbyterum ordinaverat Remigius, *Pre-cellentissimi Regis testimonio, qui erat non solum prædicator fidei catholice, sed Defensor, inquit ille in epistola ad Episcopos. Conquerebantur illi de vitiosa ordinatione contra canones à Remigio tentata. Sed excipit iste de Regis jussu, cujus arbitrium in disciplina ecclesiastica dispositione magni momenti esse debeat. Scribitis, canonicum non esse quod jussit. Summo fungamini sacerdotio. Regionum Præsul, custos patriæ, gentium triumphator injunxit.* Sanè videtur his verbis ad Constantinum respexisse, qui *Κωνσταντίνος* ab Eusebio dicitur, ut *Regionum Præsul* vocatur Clodoveus à Remigio.

II. In secundam Regum dynastiam Defensoris Ecclesiæ titulus transfusus est, ut docet Concilium Parisiense anno **DCCCXXIX.** quod regalis ministerij præcipuam partem in eo constituit ut Rex sit *Defensor Ecclesiarum*; laudatque locum Isidori Hispalensis, qui extat apud Gratianum, his verbis: *Principes seculi nonnunquam intra Ecclesiam potestatis adeptæ culmina tenent, ut per eandem potestatem disciplinam ecclesiasticam muniant. Ceterum intra Ecclesiam potestates necessariae non essent, nisi ut quod non prævaleret Sacerdos efficere per doctrinæ sermonem, potestas hoc imperet per discipline terrorem. Sæpe per regnum terrenum calcite regnum proficit; ut qui intra Ecclesiam positi contra fidem & disciplinam Ecclesiæ agunt, rigore Principum conterantur, ipsamque disciplinam, quam Ecclesiæ utilitas exercere non prævaleret, cervicibus superborum potestas principalis imponat, & ut venerationem mereatur, potestas impertiat. Cognoscant Principes seculi Deo debere se reddere rationem propter Ecclesiam, quam à Christo iuendam suscipiunt. Nam si ve augetur pax & disciplina Ecclesiæ per fideles Principes, si ve solvantur; ille ab eis rationem exiget, qui eorum potestati suam Ecclesiam credidit. Eundem locum profert Concilium Aquilgranense ha-*

bitum anno octingentesimo trigesimo sexto, ut doceat Principem tuendæ Ecclesiæ causa constitutum. Quod etiam probat è Fulgentio, qui Principem officij sui commonefaciendo ait: *Pre omnibus ira se sanctæ matris Ecclesiæ catholice meminerit filium, ut ejus paci atque tranquillitati per univèrsam mundum, suum prodesse faciat principatum. Magis enim Christianum regitur ac propagatur imperium, dum ecclesiastico statui per omnem terram consulitur, quàm cum in parte quacunque terrarum pro temporalis securitate pugnatur.*

III. Tutionis effectus in Gallia idem erat planè cum eo quem in Romano Imperio viguisse diximus, scilicet ut Canones & Decreta à Regibus confirmarentur. In eo tamen discrimen intercedebat, quòd Synodi Oecumenicæ, cum à Principibus Romanis cogerentur, eorum opem ad exequendas definitiones suas implorabant; Regum potestate non interpellata. Quod mirandum non est, cum etsi regnum Francorum in Galliis ineunte seculo quinto emerferit, Reges tamen nonnisi desinente seculo Christianæ fidei nomen dederint. Iis verò temporibus omnes Canones Decretaque Pontificum, quorum usus in judiciis ecclesiasticis receptus est, per Gallias promulgata, & synodorum Gallicanæ Dioceseos confessione admissa erant. Quod autem veteribus canonibus ad accuratam disciplinæ ecclesiasticæ usum deesse videbatur, Concilia Gallicanorum Episcoporum auctoritate sua supplebant. Ea verò Concilia à Regibus nostris indicabantur, qui res definitas postquam judicio suo probassent, Edictis confirmabant, ut facilius executioni traderentur; ita ut in provinciis regni eodem jure omnino Reges nostri potirentur, quo Principes Romani olim in univèrso imperio fruebantur. Qua de re copiosè Tomo secundo, ubi Dissertationem de Conciliis Gallicanæ Dioceseos edemus.

Ceterum Romani Pontifices Ecclesiæ tranquillitatem à Regum nostrorum sollicitudine pendere, illis Ecclesias à Deo creditas, eorumque studio commissam esse ecclesiasticorum ordinum integritatem, non inficiati sunt. Pelagius Childebertum Regem ex eo capite debita laude prosequitur. *Cum celsitudini vestre, inquit, multa dona misericordia divina contulerit, pro amore quem Ecclesiæ ejus sinceriter exhibetis, fecit vos multis regnantibus clariores; quoniam inter alias regni vestri curas pro tranquillitate sanctæ Ecclesiæ præcipuam sollicitudinem vos certum est exhibere. Infra: Non aliter Deo nostro rectè potest regalis devotio famulari, nisi providentiâ ejus ecclesiasticorum ordinum ser-*

Zosimat.

Remig. ep. ad
Heraclium, Leo-
nem 1. & Theod.
Episc.Fide supra hoc
lib. cap. 10. f. 7.Concil. Paris. l. 2.
c. 4. Additio 2. c.
22.Isidorus de formo
bono cap. 53.
apud Gratianum
23. q. 5. c. Præ-
sul.Conc. Aquilgr.
cap. 5. can. 2.Vide B. B. B. B.
tom ad librum de
gubernio de Ind.
superior. cap. 4.Vide ergo librum
V. L.Pelag. ep. ad
Childebert. an.
517. In presertim
inter Ecclesiasticos
quæ vobis Deo
credidit.

vetur integritas. Gregorius Magnus præsidium Childeberti Regis advocat, ut quæ ad restaurationem ecclesiasticæ disciplinæ Virgilio Episcopo Arelatensi exequenda commiserat, amotis impedimentis effectum fortiantur. Salutantes, inquit, excellentiam vestram paternæ caritatis affectu, petimus ut cuncta que superscripto fratri & coepiscopo nostro præsidio compleantur, nec cujusquam ea aliquo modo elatione aut superbia convelli permittatis. Mox: Oportet ergo ut hoc nobis vicariè rependatur, & sicut nos vestram implere non distulimus voluntatem, & vos propter Deum & B. Petrum Apostolorum principem nostra faciatis in omnibus servari statuta; quatenus excellentiæ vestræ laudabilis & Deo placita se circumquaque tendat opinio.

Legatos suos mittit, qui regia auctoritate quæ fuerint corrigenda, unâ cum Episcopis corrigant. De hoc articulo dicemus libro quarto. Quod attinet ad primum; ea modestia se gerit, ut Episcopos roget, monitoris officium sibi vindicando; ita tamen ut se Regem esse meminerit, & monitioni adjunctam correctionem doceat, exemplo Iosias Regis. Sed & aliqua capitula ex canonicis institutionibus, quæ magis vobis necessaria videbantur, subjunximus. Ne aliquis, quæso, hujus pietatis admonitionem esse præsumptiosam judicet, quæ nos errata corrigere, superflua abscindere, recta coarctare studuimus; sed magis benevolæ caritatis animo suscipiat. Nam legimus in Regnorum libris, quomodo sanctus Iosias regnum sibi à Deo datum circumeundo, corrigendo, admonendo, ad cultum veri Dei studuit revocare. Non ut me ejus sanctitati æquiparabilem faciam; sed quod nobis sint ubique sanctorum semper exempla sequenda. Sub finem Capitularis, Injungendi voce utitur, cum Episcopos monet ut prædicationibus suis fideles populos à patrandis sceleribus revocent. Hoc Capitulare per LXXXII. capita expansum ea præcipuè complectitur quæ ordinationes, excommunicationes, munera Episcoporum & Clericorum, ordinem judiciorum, & reliquam ecclesiasticam disciplinam respiciunt, ita ut breviarium aliquod Iuris Canonici dici possit.

V. Hoc Edictum transcriptum est libro primo Capitularium, idque deinde Lotharius Imperator, filius Ludovici Pij, in Constitutionem suam retulit, quæ Capitulare Lothary dicitur. quò plurima alia capita ad constituendam regni Italiae poliriam & Ecclesiæ disciplinam pertinent, è Capitulis Caroli & Ludovici excepta. Huic Capitulari Lotharius sanctionem suam addidit, his verbis: Placuit nobis ut hæc capitula, que excerptimus de Capitulis sanctæ memoriæ avi nostri Caroli ac Domini nostri Ludovici Imperatoris, ab omnibus sanctæ Dei Ecclesiæ seu nostris fidelibus in regno Italiae consistentibus pro Lege teneantur & conserventur; & quicumque hujus Capitularis contempтор extiterit, sexaginta solidis componat, sicut in Capitulis prædicti avi Domini nostri. Ceterum si quis dubitet an hæc Principum Constitutiones gratæ fuerint Pontificibus Romanis, consulat fragmentum epistolæ Leonis IV. Papæ ad Lotharium, qua spondet se Capitula illa & præcepta Lothary ejusque prædecessorum in omnibus observaturum. Neque est quòd aliquis sibi persuadeat insolitam esse sponzionem Leonis IV. de servandis legibus à Principe latis ad præsidium legum ecclesiasticarum, præsertim cum Leonis I. professio successori-

Quæ propter placuit nobis vestram rogere solertiam, & Pastores Ecclesiarum Christi.

Capitularis Acquisgran. nullius.

Capitulare Lothary edictum à Goldasto.

C. De Capitula. Dist. 10. apud Gratianum.

Greg. 1. 4. ep. 13. 1200 93.

Edictum Clotarij 1. an. 411. Desiderius noster a se ipso canonicis legibus in vestris que per nos ex hoc præscriptis, vel debet servari. Canon. 1. Concil. Safficon. an. 744.

Capit. Acquisgran. in Pictav. Constitutum sua cum 3. scribitur & Constitutum nostri.

Hincmar. ep. 3. c. 11. 11.